

**ЛЮДМИЛА ХОЛОДОВИЧ
БИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ
ЯПОНСКИ ТРИСТИШИЯ**

chitanka.info

Сакураи Байшицу (1768–1852) е родом от град Канадзава. Първоначално в творчеството си следва естетическите принципи на Башо и Къорай, после се присъединява към школата на Ранко.

Хори Бакусуй (1718–1783) е роден в град Канадзава. Учи хайку при Шико и Бакуро. Известен е с теоретичните си трудове, в които призовава за връщане към Башо.

Мацуо Башо (1644–1694) е роден в градчето Уено, провинция Ига, в не особено знатен самурайски род. На двадесет и две годишна възраст Башо отива в Киото, където взема уроци по поезия при известния поет от школата Теймон — Китамура Кигин (1624–1705). През 1672 г. се преселва в Едо, където успява да получи държавна служба в Управлението по водоснабдяване и да си осигури средства за преживяване. По-късно изоставя службата и се отдава изцяло на поезията — като творец и учител. По това време се свързва с Нишияма Соин, основател на школата Данрин, който оказва голямо влияние върху творческото му развитие.

Към края на седемдесетте години Башо — вече известен поет на хайку — основава своя школа. По това време се премества да живее в околността на град Едо — Фукагава, където неговият богат ученик Сампу му построява колиба, влязла в историята на литературата като „башо-ан“. Оттам идва и псевдонима на великия поет — Башо, с който той е известен и до днес в цял свят.

Башо разработва оригинална естетическа концепция, залегнала в основата на поетичната система на хайку и определила до известна степен по-нататъшното развитие на японската естетическа мисъл. Почитан като идол приживе, лириката на Башо е изпълнена с дълбок философски смисъл, с проникновено внимание към вътрешния свят на човека, със стремежа да проникне в душата на природата. Башо разширява границите на поетичното, като проявява внимание към всичко, заобикалящо човека. В неговото творчество най-обикновените събития от човешкия живот придобиват високо звучене.

Нодзава Бончо (?-1714) е роден в град Канадзава в областта Кага (сега Ишикава). Учи медицина в Киото, но не успява да стане

лекар. Започва като поет с участието си в създаването на поетичната антология „Сарумино“ — „Сламеното наметало на маймуната“.

Йоса Бусон (1715–1783). С името на Бусон е свързан разцветът на поезията хайку през втората половина на осемнадесети век. Той продължава и обогатява поетичните канони на Башо, но и доказва, че хайку е неизчерпаем жанр, съдържащ в себе си възможности за неограничено развитие.

Бусон произхожда от семейство на заможен селянин от околностите на град Осака. Получава добро образование, изучавайки поезия и живопис. Разностранно надарена личност, приживе е бил известен повече като художник.

Икениси Гонсуй (1646–1719) е известен поет, живял в град Нара.

Найто Джосо (1661–1704) е дзенски свещеник, много близък с Башо. Пишел е еднакво добре и хайку, и стихотворения на китайски език — канши. Той прекрасно усвоява естетическия принцип „йоджо“ — асоциативен подтекст.

Дочику (?).

Очи Ецуджин (1656–1739) е майстор по боядисване на тъкани от град Нагоя, ученик на Башо, дори го придружава по време на едно от пътешествията му. По-късно се отдалечава както от Башо, така и от поетическото творчество, към което се завръща през 1715 г., но късните му стихотворения са лишени от оригиналност. Някои литератори дори недоумяват защо е включен към Десетимата велики ученици на Башо.

Хиросе Идзен (?-1710) произхожда от заможено семейство от провинция Мино. През 1688 г. се сближава с Башо и става негов последовател. След смъртта на Башо обикаля страната, и разпространява изкуството му.

Исо (?-1853).

Кобаяши Исса (1763–1827) е роден в планинското селце Кашивабара, провинция Шинано, в семейство на селяни. На четиринадесет годишна възраст заминава за Едо, където започва да изучава хайку под ръководството на поетите от школата Кацушика, основана от Ямагучи Сода, последовател на Башо. В творчеството на Исса преобладават две основни теми: бедността и любовта към всяко дребно и нищожно създание.

Оно Ичику (1708–1759) е самурай по произход. Повлиян е от поезията на Башо.

Ямамото Какей (1648–1716) е лекар от град Нагоя. През 1684 г. се среща с Башо и става негов ученик. Пропагандира естетическите възгледи на Башо в областта Овари. Към края на живота си обаче се отдалечава от творческите концепции на Учителя и започва дори да ги критикува.

Како (17. век).

Вада Киин (1697–1748) е роден в град Канадзава. Занимава се с производство на саке (оризова ракия). Учи хайку отначало при Хокуши, после при Шико (и двамата — ученици на Башо).

Такараи Кикаку (1660–1707). След смъртта на Башо започва борба между неговите ученици за правото да се нарекат продължители на неговото дело. Все пак в историята на литературата е прието следните десет поета да се наричат Велики ученици на Башо: Кикаку, Рансецу, Къорай, Джосо, Къорику, Шико, Яба, Хокуши, Сампу, Ецуджин. Кикаку успява, въпреки продължителното си общуване с Учителя, да създаде свой собствен, оригинален стил, като силата му се крие преди всичко в избора на теми от ежедневието, близки на неговите съвременници.

Кикаку произхожда от лекарско семейство. Получава добро образование, като изучава първо медицина, после — китайска литература, живопис и калиграфия. Видна фигура сред интелигенцията на Едо.

Тагами Кикуша (1753–1825) произхожда от самурайско семейство. Поетеса от школата Мино. Добра художничка, калиграфка, майсторка на чаената церемония.

Кирей (?).

Такаи Кито (1740–1789) е поет от школата на Бусон, живял в Киото.

Мукаи Къорай (1651–1704) произхожда от заможно лекарско семейство от град Нагасаки. През 1658 г. семейството се премества в императорската столица Киото и дори получава достъп до императорския дворец. След кратка военна служба Къорай се завръща в Киото и се отдава на поезията. Той е единственият ученик на Башо, общувал с придворната аристокрация и това оказва влияние върху творчеството му. Къорай е известен като най-последователния ученик на Башо, но не съумява да превъзмогне влиянието на своя учител върху собственото си творчество и да утвърди свой оригинален стил.

Морикава Къорику (1655–1715) произхожда от знатен самурайски род. Поет и художник. Ученик на Башо.

Като Къотай (1732–1792) е роден в град Нагоя в самурайско семейство. Служи на рода Токугава, но бързо напуска службата си и се отдава на поезията. Известен поет, привърженик на стария стил теймон. Теймон принадлежи към школата на Мацунаги Тейшицу (1571–1653) и утвърждава хайку като занятие, достойно за големи поети.

Найто Мейсецу (1847–1926) е ученик на Масаока Шики и е участвал заедно с него в издаването на списанието „Хототогису“ („Кукувица“).

Отомо Оемару (1719–1805) е търговец от Осака. Ученик на Мацуки Тантан (1674–1761) и Ошима Ръота (1718–1787).

Уеджима Оницура (1660–1738) произхожда от знатно самурайско семейство. Изтъкнат поет и теоретик на поезията хайкай. В своите теоретични трудове залага основите на поезията хайку, изисквайки нея преди всичко изразяване на искреност. Използва в поезията си по-разговорен език.

Ивама Оцуни (1754–1823) е роден в провинция Широиши (сега префектура Мияги). Повлиян е от поезията на Бусон.

Кониши Райдзан (1653–1716) е един от най-талантливите предшественици на Башо, допринесъл за утвърждаването на хайку като сериозен поетичен вид.

Такакува Ранко (1726–1799) произхожда от семейство на търговец от град Канадзава. Принадлежи към школата Шибакү (школата на Шико и Бакурин), но по-късно се отказва и започва да призовава за връщане към Башо.

Мацукура Ранран (1647–1693) съвременник на Башо, самурай по произход. След като напуска службата си, се заселва в град Едо и изцяло се посвещава на поезията под ръководството на Башо.

Хаттори Рансецу (1653–1707) е роден в град Едо. Самурай по произход. След тридесетгодишна служба се оттегля през 1690 г. За първи път се среща с Башо през 1675 г., след което изцяло се отдава на поезията. Един от десетте Велики ученици на Башо.

Шака Рока (1669–1703) произхожда от семейство на потомствени будистски свещеници. Близък е с Къорай, който го запознава с Башо. През 1694 г. се присъединява към школата на Башо.

Мики Рофу (1889–1964) е поет от Васедското дружество на поезията, което призовава към реформа в поезията. Те се стремят да изразяват с поетични средства най-обикновените явления от живота. Настояват за използване на разговорния език в поезията.

Ошима Рьота (1707–1787) е роден в областта Шинано (сега префектура Нагано). По-голямата част от живота си прекарва в град Едо. Прочува се сред местните поети с издаването на около двеста книги, но въпреки това много малко негови стихотворения могат да бъдат включени в съкровищницата на хайку.

Йошида Рюсуй (1691–1758) е поет от град Осака, принадлежащ към школата Данрин.

Мидзута Сайгин (?-1709) е роден в провинция Хього, по-късно се премества в Осака. Поет от школата Данрин.

Сугияма Сампу (1647–1732) е ученик на Башо. Богат търговец на риба от град Едо, той оказва многократно финансова помощ на Учителя. Познавал е добре дзенбудизма, чайната церемония, живописата.

Мацуока Сейра (1739–1791) на двадесет и девет годишна възраст приема монашески сан и се отдава на поезия. Общува с Чора, Бусон, Кьотай. Влиятелна фигура в поетичните среди.

Каваи Сора (1648–1710) е един от любимите ученици на Башо. Съпровожда Учителя по време на пътешествието му, описано в пътеписа „По пътеките на Севера“ („Окуно хосомичи“).

Нацуме Сосеки (1865–1915) е бележит писател, един от основоположниците на новата японска литература.

Суми Тайги (1709–1772) е роден в Киото. Един от най-известните поети на Япония от 18 век. Втората половина на века отбелязва нов подем в развитието на хайку, минаващ под девиза „завръщане към Башо“. Най-известните фигури от този период са: Тайги, Рьота, Бакусуй, Ранко, Сора, Кьотай, Ширао и преди всичко Бусон. Стилът на Тайги е повлиян от китайската лирическа поезия.

Йошиваке Тайро (1730–1778) е самурай от клана Токушима (провинция Токушима). Учи хайку първо при Бончо, после при Бусон,

като активно се включва в движението за връщане към Башо. Към края на живота си приема монашески сан и се отдалечава от поезията.

Тори (?).

Хаттори Тохо (1662–1736) е представител на школата на Башо в родния град на поета Уено, провинция Ига. Постъпва на самурайска служба, но се отказва, за да се отдаде на поезията.

Хакки (?).

Тачибана Хокуши (?-1718) е родом от Комацу в областта Кага (сега Ишикава). По-голямата част от живота си прекарва в Канадзава, където се занимава с оръжейно дело. През 1689 г. се среща с Башо по време на пътешествието му, описано в пътния дневник „По пътеките на Севера“, и го следва в Мацуока. Пропагандира идеите на Башо в северните провинции на страната.

Терамура Хякучи (1748–1836) е ученик на Бусон. Син на търговец от Киото.

Миура Чора (1729–1781) е роден в провинция Тоба (сега Мие). Известен е с многобройните си пътешествия из страната. Последовател на Башо.

Масаока Шики (1866–1902) е поет и литературен критик, оставил след себе си много забележителни трудове. Той призовава към реформа в хайку и се изказва против безцветните банални тристишия, написани в традиционния стил, преподаван от професионалните учители в края на период Едо, когато това изкуство запада. През 1893 г. публикува своя критичен труд „Беседи за Башо“, като развенчава Башо, пред който сляпо се прекланяли и чийто авторитет в поезията се считал за неоспорим. Шики открива нови ценности в хайку от покъсния период и по-специално в поезията на Бусон. Създавайки нови стихове въз основа на обективното, отразяващо живота, той се стреми да издигне хайку до нивото на истинско съвременно изкуство.

Кагами Шико (1664–1731) е родом от провинция Мино. Като дете остава без родители и е бил даден в манастир, но впоследствие го напуска. На двадесет и шест годишна възраст постъпва в школата на Башо и след смъртта му създава школата в Мино, където пропагандира неговите идеи. Към края на живота си пише теоретически трудове по хайку. На него Башо продиктувал последните си три писма, съдържащи наставления как да се разпоредят с ръкописите, книгите и имуществото му след неговата смърт.

Итоо Шинтоку (1634–1698) е богат търговец от Киото. От ранни години се увлича по поезията хайку. Започва в школата на Таканосе Байсей (1619–1702), но по-късно се присъединява към школата Данрин. Неговите хайку са близки до стила на Башо.

Кая Ширао (1735–1799) е роден във Фукагава край Едо. Учи хайку при Сейга и Умей. Създава свой оригинален стил, чиято типична черта е тясната връзка с природата. Влиятелна фигура в литературните кръгове.

Иноуе Широ (1742–1813) е роден в провинция Морияма (сега префектура Аичи). Учен и художник, той е добре запознат с китайската литература. Започва като поет в школата на Къотай (1732–1792).

Шоу (?).

Куроянага Шоха (1727–1771) започва поетическата си кариера със стихове на китайски език (канши), но после под влиянието на Бусон започва да пише хайку. Един от най-близките приятели на Бусон.

Юсуй (17. в.).

Шида Яба (1663–1740) произхожда от семейство на търговец от Фукуи. Живее в град Едо. Учи хайку първо при Кикаку, а после при самия Башо, след чиято смърт пътува из страната и пропагандира делото му.

Йокои Яю (1701–1783) произхожда от самурайско семейство от град Нагоя. Последовател на школата Мино.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.